

ชื่อเรื่อง : การบังคับใช้กฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิของลูกจ้างภาคประมงทะเลในจังหวัดสงขลา
Law Enforcement for Protection of Marine Fishery Employee's Rights in Songkhla
Province.

ผู้วิจัย : นางสาววรรณภัทร ชิตวงศ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของการใช้แรงงานภาคประมงทะเลในจังหวัดสงขลา 2) เพื่อศึกษาการบังคับใช้กฎหมายเพื่อการคุ้มครองสิทธิของลูกจ้างแรงงานภาคประมงทะเลในจังหวัดสงขลา การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาเอกสารจากงานวิจัยพระราชบัญญัติ อนุสัญญา และกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียและสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาพบว่า

1) สภาพปัญหาของการใช้แรงงานภาคประมงทะเลในจังหวัดสงขลา คือ ลูกจ้างภาคประมงทะเลต้องทำงานหนักและความยากลำบาก ร่างกายสกปรกอยู่ตลอดเวลาสภาพการทำงานในช่วงออกทะเลไม่มีกฎเกณฑ์หรือข้อบังคับการทำงานที่แน่นอน ไม่สามารถกำหนดเวลาการทำงาน เวลาพักและวันหยุดได้ ลักษณะทำงานไปพักไป มีโอกาสประสบอันตรายและเสี่ยงภัยหลายประเภท เช่น ประสบอันตรายจากการใช้เครื่องมือประมง การเจ็บป่วยจากการตรากตรำทำงานในทะเล ภัยจากธรรมชาติ เรืออัปปาง รุกลำน่าน้ำหรือพลัดตกลงไปในทะเล เป็นต้น ออกเรือแต่ละเที่ยวประมาณ 5-17 วัน หากเป็นประมงนอกน่านน้ำแต่ละเที่ยวตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 2 ปี อัตราค่าจ้างพบว่า มีทั้งจ่ายเป็นเงินอย่างเดียวและเงินร่วมกับส่วนแบ่งจากการขายสัตว์น้ำ แต่ค่าจ้างไม่เหมาะสมกับสภาพการทำงานเนื่องจากเป็นงานหนักและไม่สามารถกำหนดชั่วโมงที่ทำได้ ไม่มีค่าล่วงเวลา หยุดพักผ่อนรวมก็ไม่ได้ค่าจ้าง ลูกจ้างบางส่วนถูกเอาเปรียบค่าจ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประมงนอกน่านน้ำซึ่งยากแก่การตรวจสอบจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

2) การบังคับใช้กฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิของลูกจ้างภาคประมงทะเลในจังหวัดสงขลา พบว่า มีกฎกระทรวงคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล พ.ศ. 2557 ที่ออกตามความในมาตรา 22 ประกอบมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 เพียงฉบับเดียวที่ให้ความคุ้มครองลูกจ้างภาคประมงทะเล โดยกำหนดให้การทำสัญญาจ้างแรงงานเป็นลายลักษณ์อักษร กำหนดชั่วโมงทำงาน เวลาพัก อายุขั้นต่ำในการทำงาน การจ่ายค่าจ้างที่ไม่น้อยกว่าค่าจ้างขั้นต่ำ แต่ก็ไม่ครอบคลุมถึงประโยชน์ทดแทนกรณีลูกจ้างประสบอันตรายอันเนื่องมาจากการทำงาน การประกันสุขภาพ ประกันการว่างงานและ

กองทุนชราภาพ แต่อย่างไร ด้วยเหตุนี้ ทำให้ลูกจ้างภาคประมงทะเลยังขาดมาตรการ กลไกภาครัฐในการให้ความคุ้มครองสิทธิประโยชน์และสวัสดิการต่าง ๆ ส่งผลให้ไม่มีความมั่นคงและขาดหลักประกันในชีวิตดังเช่นลูกจ้างทั่วไป

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเสนอแนะให้มีการพัฒนากฎหมาย โดยการยกร่างกฎหมายในรูปของพระราชบัญญัติเป็นการเฉพาะ เพื่อสร้างกลไกและมาตรการคุ้มครองสิทธิประโยชน์และสวัสดิการต่าง ๆ ของลูกจ้างให้เทียบเคียงกับแรงงานในกิจการประเภทอื่น เพื่อให้ลูกจ้างในกิจการประมงทะเลมีสภาพการทำงานที่ปลอดภัย ได้รับการปฏิบัติที่เป็นธรรม และเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป อันจะส่งผลให้เป็นแรงจูงใจให้คนมารับจ้างเป็นแรงงานในกิจการประมงทะเลมากขึ้นอย่างยั่งยืนสืบไป

Title : Law Enforcement for Protection of Marine Fishery Employee's Rights in Songkhla Province.

Researcher : Ms. Kannaphat Chittawong

Abstract

This research aims at studying 1) the problem of forced labor in the fishery sector in Songkhla Province. 2) The enforcement of law in order to protect the marine fishery employee's rights in Songkhla province. It should be noted that this research is based on qualitative method by applying documentary research such as act, convention and all relevant regulations. Moreover, in order to obtain in-depth information, the interviewing of stakeholders who are directly involved in this topic is required.

This research found that

1) The marine fishery employees play an important role in fishery sector. However, these types of labor have encountered with several difficulties such as working in 3 Ds conditions including Dirty, Dangerous and Demanding. It is worth to mention that working conditions of the marine fishery employees is also unstable since working on a fishing vessel is quite difficult to provide working hours and vacation as same as normal work. The marine fishery employees risk facing the problem of sickness as well as having some accidents in terms of work. Natural disasters and shipwreck are part of the problems too. Regarding period of work, sometimes it takes from 5-17 days. And for an offshore fishing, it takes 6 months to 2 years.

Regarding the detail of payment, this research illustrates that the unfair payment are widely seen such as there is no term of overtime wage provide in the employment contract. Moreover, working in an offshore fishing of workers is likely to be exploited by employers.

2) In terms of Protection of Marine Fishery Employee's Rights, this research showed that the ministerial regulations of the protection of workers in sea fishing B.E. 2557 under Article 22 and 6 of labor protection act B.E. 2541 is only legal instrument that protect the rights of workers in fishery sector. This legal document requires that it is necessary to have written contract which provides

working hour, break time. Nevertheless, it avoids mentioning the following matters the compensation when there is accident occurs, health security, unemployment insurance, retirement fund. For this reason, the marine fishery employee needs particular protection from state's mechanisms. It is important to note that the improvement of law is required. For example, amendment Labor Protections Act in terms of enhancing the conditions of work and life of marine fishery employees in a long term.